

Bebekler ve Küçük Çocuklar İçin Kütüphane Hizmetleri Rehberi

Bu rehber, **IFLA'nın III. Bölümü olan Genel Kamu Hizmet Kütüphaneleri'nin** bütün kısımlarının ortak bir projesi olarak geliştirilmiş ve Çocuklar ve Genç Yetişkinler için Kütüphaneler Bölümü tarafından düzenlenmiştir.

III. Bölüm Aşağıdaki Kütüphane Türlerini Kapsamaktadır:

Halk Kütüphaneleri

Dezavantajlı Kişiler için Kütüphane Hizmetleri

Çocuk ve Genç Yetişkinler için Kütüphaneler

Okul Kütüphaneleri ve Araştırma Merkezleri

Görme Engelliler için Kütüphaneler

Çok Kültürlü Topluluklar için Kütüphaneler

Büyük Şehir Kütüphaneleri

Rehberin geliştirilmesi ve düzenlenmesi konusundaki çalışmaları için Wood County İlçe Halk Kütüphanesi'nden (Bowling Green, Ohio, USA) **Kathy East**'e ve Zagreb Şehir Kütüphaneleri, Medvescak Halk Kütüphanesi'nden (Zagreb, Croatia) **Ivanka Stricevic**'e özel olarak teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Giriş	3
Rehberin Amacı	3
Hedef Kitle	3

2. BÖLÜM

Çocuk Kütüphanelerinin Misyonu	4
Üç Yaşın Altında Çocuğu Olan Ailelerin Gereksinimlerinin Karşılanması	4
Hedef Kitle	5
Bebekler ve Çocuklar için Kütüphane Hizmetlerinin Amaçları	5
Hizmetler	6
Materyaller ve Seçim Ölçütleri	7
Mekan	7
Çevre ile İşbirliğı	8
Tanıtım	8
İnsan Kaynakları	8
Yönetim ve Değerlendirme	9
Bütçe	9

3. BÖLÜM

Kontrol Listesi	10
-----------------	----

4. BÖLÜM

Örnek Uygulamalar	17
-------------------	----

1. BÖLÜM

Bu rehber, ağırlıklı olarak bebeklere¹, küçük çocuklara², onların ailelerine ve erken okuma-yazma ile ilgilenen destekleyici kuruluşlara yönelik kütüphane hizmetlerini kapsamaktadır.

Giriş

Çocuk Haklarına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (1989), yaşı ne olursa olsun her çocuğun, ırk, cinsiyet, din-, ulusal ve kültürel geçmiş, dil, sosyal statü, kişisel beceri ve yetenek ayrımı yapılmaksızın, bütün gizilgüçlerinin (potansiyellerinin) gelişimi için bilgi ve materyallere eşit koşullar altında ücretsiz ve açık erişim hakkı olduğunu vurgulamaktadır.

Bebekler ve çocuklar için kütüphane hizmetlerinin varlığı önemlidir. Erken beyin gelişimi araştırmaları, konuşmanın, şarkı söylemenin, bebeklere ve çocuklara kitap okumanın, onların konuşma ve dil becerilerine tartışmasız etkisi olduğunu göstermiştir. Çocuğun bulunduğu ortam, onun ilk okuma becerilerinin gelişimine önemli ölçüde katkı sağlar. Ayrıca, cazip bir okuma ortamı da uygun materyallere sahip olmayı gerektirir. Tüm dünyadaki ailelerin, yerel kütüphanelerinde bulunan materyallere erişmesi gerekir. Çocukların kütüphane kaynakları ve teknolojileri hakkında bilgi sahibi olmaları ve sorularına kütüphane aracılığı ile yanıt aramaları için gereken bilinç, kütüphaneye erken yaşlarda gelinmesi ile kazandırılmaktadır. Kütüphane hizmetlerine erken erişim, iki dilli çocuklar gibi özel ihtiyaçları olan çocuklar için daha da önemlidir ve örgün eğitim öncesinde bir başlangıç olarak hizmet vermektedir.

Rehberin Amacı

Rehberin amacı, dünyada çeşitli ülkelerdeki halk kütüphanelerine yüksek nitelikli çocuk kütüphanesi hizmetlerinin gerçekleştirilmesinde yardım etmektir. Bu rehber, bebekler ve küçük çocuklar ile onların ailelerine hizmet sorumluluğu taşıyan deneyimli ve deneyimsiz kütüphaneciler için bir araç olarak tasarlanmıştır. Genç kullanıcılar için yönergeler içeren bu belgeyi bir Afrika atasözü destekler, “Bir çocuğun yetişmesinde bütün bir köyün sorumluluğu vardır”.

Hedef Kitle

Rehberin hedef kitlesi, uygulamadaki kütüphaneciler, kütüphane yöneticileri ve karar vericiler, kütüphane ve bilgi yönetimi alanındaki öğrenciler ve öğretmenlerdir.

¹ 0-12 ay arası çocuklar

² 1-3 yaş arası çocuklar

2.BÖLÜM

Çocuk Kütüphanelerinin Misyonu

“Materyal ve etkinliklerini geniş bir yelpazede sunan halk kütüphaneleri, çocuklara, okumanın keyfini ve bilgiyi keşfetmenin heyecanını yaşamalarında ve hayal güçlerini geliştirmelerinde olanak sağlamaktadır. Çocuklara ve ebeveynlere, kütüphanelerden en etkili biçimde nasıl yararlanabileceklerinin yanında, elektronik ve yazılı medya kullanımı becerilerini de nasıl geliştirebilecekleri öğretilmektedir. Erken yaşlardan itibaren kütüphane kullanımı konusunda desteklenen çocuklar, büyük olasılıkla ileriki yıllarda da kütüphane kullanıcısı olmaya devam edeceklerdir. (*Halk Kütüphanesi Hizmetleri-Gelişim İçin IFLA/UNESCO İlkeleri, 2001*)

Materyal ve etkinliklerini geniş bir yelpazede sunan halk kütüphaneleri, bebeklere, çocuklara ve onların bakıcılarına, sadece onlar için uygun olan öğrenme kaynakları açısından zengin hoş bir alanda, kendi yaş grubu için tekerlemeler, şarkılar, kartlar ve dokunmatik kitaplarla deneyim olanağı sunmaktadır. Merak kıvılcımları ve hayalgücü ile kütüphane topluluğunun bir parçası olmak, erken bir toplumsal deneyimdir. Eğitici oyuncaklar, bulmacalar ve eğlenceli kitaplar ile, “çocuk ve bakıcısı” arasında büyüyen bilgi, nihayetinde çocuk ve kitaplar arasında bir yakınlık sağlayacaktır.

Bu zengin basılı ortam, okumaya ve bir sonraki adım olan yazmaya basamak oluşturmaktadır. Ayrıca, yaşamın erken dönemlerinde okuma ilgisinin aşılması, okuma-yazma becerilerinin kazanılmasında olumlu bir etki yapacaktır.

Üç Yaşın Altında Çocuğu Olan Ailelerin Gereksinimlerinin Karşılanması

Aile içi öğrenme ve yaşam boyu öğrenme bağlamında, 3 yaş altı çocukların halk kütüphanelerine ücretsiz erişimi temel bir insan hakkıdır. Bu durum, onların ileri dönemlerinde, aritmetik ve okuma-yazma gelişimlerini artırıcı önemli bir etkidir.

Kütüphaneler, bütün çocuklar için olmalıdır. Bu nedenle de, kütüphane materyalleri ve diğer kütüphane hizmetleri, hiçbir engel gözetilmeksizin herkesin erişebileceği durumda olmalıdır. Erişilebilir kütüphane hizmetleri ve kütüphane içerisindeki kültür programları, engelli çocukların gereksinimi olan toplumla ve diğer kullanıcılarla tam olarak bütünleşmelerini sağlayacak biçimde planlanmalıdır.

İki dil konuşan ailelerin, çocukları, bakıcıları ile okuma arasındaki ilişkiyi güçlendirmek için çok dilli ve anadillerindeki materyallere erişimleri sağlanmalıdır.

Hiç bir şekilde kamu hizmeti alamayan, kırsal bölgelerdeki çocukların kütüphane gereksinimleri için özel ilgi gösterilmelidir. Bunun için gezici kütüphane hizmeti sağlanmalı ve ayrıca sosyal programlar için yerel olanaklar kullanılmalıdır.

Kentsel alanlarda yaşayan çocukların ve ailelerin özel gereksinimleri olabilir. Büyük şehirlerde fakirlik ve cahillik gibi yoksunluklarla yüz yüze kalmış geniş bir nüfus bulunabilir. Bu hedef gruplar içerisinde küçük çocuklara kütüphane hizmetlerini ulaştırmak büyük bir sorundur. Büyük şehirlerde, yoksulluğun vurduğu bölgelerde yaşayan ailelerin bebeklerinin ve küçük çocuklarının sadece kütüphane hizmetlerini alıp alamama endişelerinin yanında, şehir yaşamının hızlı temposu ile gelen yorgunluk, çok miktarda iş yükü ve geleneksel aile yapısından uzaklaşma gibi tipik sorunlarla da karşılaşılabilir.

Hedef Kitle

Hedef Gruplar; kitaplara, yeni teknolojilere ve kütüphane hizmetlerine erişmek durumunda olan ailelerine ve bakıcılarına bağlı çok küçük çocuklardır. Kütüphane hizmetleri, yetişkinlerin gereksinimi olan fırsatları sunmakta ve küçük çocukların gelişiminde kütüphanelerin, multi medyanın, kitapların ve okumanın önemine dair onlarda farkındalık yaratmaktadır.

Hizmetlerin geliştirileceği ve ulaştırılacağı hedef kitle:

- Bebekler ve küçük çocuklar (3 yaş altı)
- Ebeveynler ve diğer aile fertleri
- Yasal vasiler
- Bakıcılar, ör: Çocuk bakıcıları, gündüz bakım personeli
- Öğreticiler
- Sağlık uzmanları
- Çocuklarla, kitaplarla ve medya ile çalışan diğer yetişkinler

Bebekler ve Küçük Çocuklar İçin Kütüphane Hizmetlerinin Amaçları

- Her bebek ve küçük çocuğun hakkı olan oyuncaklar, kitaplar ve multimedyanın bulunduğu bir ortam ile çocuklar, ebeveynler, bakıcılar ve çocuklarla çalışan diğer yetişkinler için materyal sağlamak;
- Kitap ve okuma sevgisini özendirmek için zengin basılı ortam oluşturmak;
- Teknoloji kullanımı ve multi medya becerilerinin gelişimine erken yaşta erişim olanağı sağlamak;
- Toplumdaki kültürel çeşitliliği sergileyici materyalleri bulundurmak;
- Bebeklerin ve küçük çocukların konuşma gelişimlerini teşvik etmek;
- Özellikle dilsel ve etnik azınlıkların, dil ve çift dil becerilerini geliştirmek;
- Özellikle dilsel ve etnik azınlıkların, dil ve okuma becerilerinin gelişimi için okumanın / sesli okumanın önemini ailelere v.b. bildirmek.
- Çocukların gelişimini ve okulöncesi becerilerini iyileştirmeye yönelik olarak, aileleri ve bakıcıları sesli okuma, kitapların ve diğer materyallerin kullanımı konularında eğitmek;
- Halk kütüphanelerindeki materyallerin ve kaynakların yaş gruplarına uygunluğu konusunda aileleri ve bakıcıları bilgilendirmek;
- Çocuklara, ebeveynlerine ve bakıcılarına diğer ailelerin ve kültürlerin sergilendiği öyküleri tanıtmak;

- Yaşam boyu okur-yazarlık başarısına yol açmak için başarılı kütüphane ziyaretlerini alışkanlık haline getirmek;
- Şimdi ve gelecekte bebeklerin ve küçük çocukların bakımı ve eğitimi için, onlarla birlikte yaşayan birer destekçi ve yol gösterici olmak;
- Çocukların bakıcılarıyla birlikte paylaşma ve sosyalleşme adına bir araya gelebilecekleri bir alan sağlamak;
- Çocuklar ve aileleri için sıcak ve güvenli alanlar sağlamak;

Hizmetler

Çocuk kütüphaneleri, yetişkinlere sağlanan hizmetlerle eş değer öneme sahip hizmetlerin verildiği mekanlar olarak görülmelidir. Bu kütüphaneler, bebeklerin ve küçük çocukların keşfetme, algılama ve okur-yazarlık gereksinimlerini karşılamalıdır.

Konuşma, dinleme, okuma ve diğer okur-yazarlık becerileri, erken gelişim döneminde tanıtılmalı ve güçlendirilmelidir. Ebeveynler ve bakıcılar için müzik, fiziksel oyun alanları (kütüphane içerisinde), yaratıcı drama merkezleri, ev bakımı, basit fen ve sosyal keşif ders alanları ve kaynakları uygun hale getirilmelidir. Çocuk kütüphanelerinde, ebeveynler ve bütün küçük çocuklarla ilgilenenler için eğitim olanakları ve “başar ve kazan” atölye çalışmaları düzenlenmelidir.

Tekerlemeler, ninniler, şarkılar, resimli kitaplar ve öykü anlatımları; aynı zamanda interaktif resimli kitaplar gibi bilgisayar programları çok küçük çocukların konuşma gelişimlerini desteklemede çok önemli etkenlerdir.

Aritmetik ve okur-yazarlık becerileri gibi bilişim teknolojisi becerilerini kazanmalarını teşvik etmek de, çocuklara hızlı öğrenme becerisi sağlayacak ve yetişkinlik dönemlerinde kariyer becerileri ile donatılmış olmalarını sağlayacaktır.

Atölye çalışmaları, bakıcıları ve yasal vasileri olduğu kadar bebekler, çocuklar ve aileleri için de, aile eğitiminin bir parçası olarak geliştirilmelidir.

Genellikle halk kütüphaneleri, bir çok insanın gitmek istediği ilk mekanlar değildir. Bu nedenle, bebeklerin ve küçük çocukların yararına olacak bir çok materyal barındıran kütüphaneler, insan topluluklarının yoğun olarak bulunduğu alanlara yakın olmalıdır. Doktorların, dişçilerin ve hastanelerin bekleme salonları, aile eğitim merkezleri, özel ve küçük resimli kitap koleksiyonları olan günlük bakım merkezleri ve okul öncesi merkezler, hedef grupla iletişim kurmak için ideal yerlerdir. Bir çok ülkede, çoğu aile, çocuklarının kilo, fiziksel ve konuşma gibi gelişimlerini düzenli olarak kontrol ettirebilecekleri bir sağlık bakım merkezine gereksinim duymaktadır. Erken yaşlarda konuşma gelişimi çok önemli olduğu için, kütüphane personeli bu sağlık merkezlerinde çalışan uzman personelle iletişim halinde olmalıdır.

Ayrıca, kütüphane dışında, çocukların konuşma ve okuma becerilerinin gelişimini destekleyici sesli öykü okuma etkinliği de çok önemlidir. Bu tür etkinlikler için parklar, bekleme salonları, hatta süper marketler ideal mekanlardır. Ebeveynler, kütüphanedeki öykü okuma saatleri ve sosyal etkinlikler hakkında bilgilendirilmelidir.

Yaşadığı ülkede, ana dili farklı olan ailelere özel ilgi gösterilmesi gerekmektedir. Bu ailelerin çocukları iki dilli olabilecekleri gibi, tamamen ailelerinden farklı bir dil de konuşabilirler. Bu aileleri, kendi dillerinde/kültürlerinde ve yeni çevreye uyum sağlama konusunda desteklemek

önemlidir. Kütüphanelerin ve kitapların bulunmadığı yerlerde, sözlü etkinliklerin olduğu sosyal programlar yapılabilir.

Materyaller ve Seçim Ölçütleri

Kütüphaneciler koleksiyon ve hizmetleri oluştururken, yüksek nitelikli, yaşa uygun, bebekler ve küçük çocuklar için güvenli, bebeklerin ve çocukların ilgilerini çekici, bakıcıların ve ebeveynlerin beğenisini kazanmış, tarafsız, cinsellik içermeyen, tatmin edici, okumaya davet eden materyalleri seçmelidirler.

Resimli kitaplar, bu yaş grubu çocukların bütün yönlerinin gelişimini destekleyici ve aynı zamanda yetişkinle çocuk arasında keyifli, paylaşımcı ve deneyim kazandırıcı özellikleriyle, özel bir öneme sahiptirler.

Bebekler için kitaplar değişik tür kumaşlardan olmalıdır (örneğin dokun-hisset kitaplar). Çocukların dokunabildiği, koklayabildiği ve işitebildiği duyuşal/dokunşal resmedilmiş kitaplar, engelli çocukların okur-yazarlık becerilerinin gelişiminde önemli rol oynayacaktır.

Gelenekşel karton kapaklı ve resimli kitapların ötesinde parlak, farklı renklerde yumuşak kumaş sayfaları olan renkli kitaplar ve kısmen görebilen çocukları eğlendirmek için Braille Alfabeti'nin de ekli olduğu kitaplar seçilmelidir. Ülkelerdeki görme engelliler için kurulmuş kütüphaneler, halk kütüphanelerince ödünç alınabilen dokunşal özel koleksiyonları, renkli ve işitsel kitapları sağlamak durumundadırlar. Özellikle, kısmen görebilen çocukların aileleri için, bir sayfası Braille Alfabeti, hemen karşı sayfasında resim olan kitaplar tercih edilmelidir.

Halk kütüphaneleri, çok kültürlü halka yönelik olarak da, iki dilli ya da farklı dilli materyaller ile farklı toplulukları yansıtan materyalleri koleksiyonunda bulundurmalıdır. Kendi ülkelerinin dilinde okuma zorluğu çeken kullanıcılar için, işitsel kitaplarla bilgi sunulmalıdır.

Kütüphaneler, hem ödünç alınan hem de kütüphanede kullanılan oyuncakların güvenli ve temiz olmalarına ayrıca önem vermelidir. Oyuncaklar o ülkenin güvenlik standartlarına uygun olmalıdır.

Kütüphane kolleksiyonu içinde aileleri bilgilendirici ve eğitici kaynaklar bulunmalıdır.

Mekan

Kütüphaneler, bebekler, küçük çocuklar, aileleri ve bakıcıları için erişilebilir, cazip, güvenli, onları fiziksel olarak zorlamayan mekanlar olmalıdır. Kütüphanelerde, bebekler ve çocukların erişimini kısıtlayıcı ve onlar için tehlike oluşturabilecek engeller, örneğin yüksek merdivenler, açılması zor kapılar olmamalıdır. Ayrıca, çok merdivenli yüksek binalarda asansör bulunmalıdır. Küçük çocuklara uygun hizmeti sunabilmek için kütüphaneler, gelişimsel oyuncakların bulunduğu bir çocuk alanına, yaşlarına uygun mobilyalara, temiz halılara, oyun bölümüne, bu yaş grubunun bakımı için uygun tuvalet ve bebek bezi değiştirme olanaklarını içeren sıhhi alanlara sahip olmalıdır. Buna ilaveten, ebeveynlerin bebeklerini besleyebileceği bölümlerin olmasına da dikkat edilmelidir.

Çocukların yanısıra ebeveynler için oturma alanları olmalıdır. Sağlanan bu hizmetler ile, bebekler, küçük çocuklar, ebeveynleri ve bakıcıları, bölgedeki diğer aileler ile etkileşim olanağına sahip olabilmektedirler.

Küçük çocuklar tarafından kullanılan kütüphanenin güvenli olması şarttır. Bundan dolayı, kütüphanenin güvenliğini kontrol altında tutmak, karşılaşılması muhtemel tehlikeleri en aza indirecektir. Örneğin, mobilya ve rafların kenarları keskin olmamalı, elektrik prizlerinin üzeri kapatılmalıdır. Ayrıca, kütüphanede bulunan oyuncakların temizlik ve güvenlik bakımından çocukların kullanımına uygun olduğundan emin olunmalıdır. Kütüphanenin aydınlatma sisteminin iyi olması ve renklerin fark edilir düzende olması, özellikle az gören çocuklar ve ailelerinin etrafı kolaylıkla algılamalarını ve kütüphane içinde kendilerini yönlendirmelerine olanak sağlayacaktır.

Çevre ile İşbirliği

Toplum içindeki pek çok grubun ve kuruluşun toplumun en genç üyelerine yönelik bir ilgisi daima olmuştur. Bebekler, küçük çocuklar ve ebeveynleri için hizmet veren doktorların, dişçilerin ve diğer uzmanların, sağlık hizmetlerini sunduğu mekanlarda, önleyici bakım, ücretsiz tedavi, özel kaynaklara erişim gibi konularda bilgi ve materyal sunmak için işbirliği halinde olmak istemektedirler. Okul öncesi eğitim kurumları ve gündüz bakım merkezleri bu hizmetlere katılım için bilgi ve olanak sağlayabilir. Toplum merkezleri kendi kaynak ve programlarını çocuklar, aileler, bakıcılar ve vasiler yararına kullanabilirler. Evde eğitim, din öğretimi, müzik eğitimi vb. için gerekli kaynakları duyuru panolarında sergileyebilir. Buna karşılık kütüphaneler, işbirliği içinde bulunduğu kurumların hizmetleri içine posterler, takvimler, kitap ayraçları ve diğer okuma ve kütüphane ile ilgili hediyeler yerleştirebilir.

Kütüphaneler, engelli çocuklarla iletişim kurabilmek için çocuk rehabilitasyonu dernekleri ile ya da aile birlikleriyle iletişim halinde olabilirler. Kütüphaneciler, bu dernek ve toplulukları kütüphaneye davet ederek, gereksinimleri olan hizmet ve materyaller konusunda görüş alışverişinde bulunabilirler.

Tanıtım

Aileler, bakıcılar, bebekler ve çocuklar için çalışan uzmanlar, kütüphaneyi, küçük çocukların eğlenmesi, diğer çocuklarla ve ailelerle tanışma, düzenlenen programlara katılım ve ebeveynlik becerileri eğitimi için bir kaynak olarak görmektedirler. Bu nedenle, çocuk kütüphaneleri için olumlu bir genel profil çok önemlidir.

Kütüphane hizmetlerinin ve etkinliklerinin duyurulması ve tanıtılmasında etkinlikleri ve kütüphane çalışma saatlerini içeren el ilanları, web sayfası ve daha karmaşık pazarlama teknikleri kullanımı sayılabilir. Kütüphane ile ortaklaşa çalışan bütün topluluklar, duyuruların halka ulaşmasında yardımcı olmalıdırlar. Hoş bir estetik ve içeriğe sahip, kaliteli pazarlama ürünleri ile çalışmak gerekmektedir. Kütüphanedeki bilgilendirmeler ve işaretler halkın anlayacağı dillerde olmalıdır.

İnsan Kaynakları

Bütün kütüphaneler, konusunda uzman kütüphaneci istihdam etmelidirler. Etkin ve profesyonelce çalışan çocuk kütüphaneleri eğitilmiş ve adanmış çocuk kütüphanecilerine gereksinim duyarlar. Kütüphaneciler; çocuk gelişimi konusunda eğitilmiş, çocuğun doğumundan üç yaşına kadar okur-yazarlık konusunda bilgili, nitelikli çocuk edebiyatına aşina, bebeklerin ve çocukların sosyal iletişimi için yaratıcı düşünceye ve bu gruptaki çocuklara, ailelerine ve

bakıcılarına yönelik en iyi ortamın oluşturulması için planlama ve iletişim becerilerine ve beslenme davranışı konusunda bilgiye sahip olmalıdır.

Bir kütüphane, engelli kullanıcıların gereksinimi olan hizmeti sunabilmek için, kendisini okuyucuların hizmetine adanmış ve bu konuda eğitim almış bir kütüphaneciyi desteklemelidir.

Kütüphane çalışanları, çok kültürlülük/kültürler arası iletişim konularında beceri ve yetkinliklere sahip olmalıdır. Toplumdaki kültürel çeşitlilik çalışanlara ve gönüllülere yansımaları, kütüphaneler çok kültürlü geçmişe sahip ailelerden yararlanmalıdır.

Çocuk kütüphanelerinde, eğitilmiş ve donanımlı çocuk kütüphanecilerinin yanı sıra, gönüllüler de önemli rol oynamaktadırlar. Gönüllüler, sesli okuma ve öykü anlatma konularında eğitilebilir ve bu etkinlikleri hem kütüphane dışında hem de içinde gerçekleştirebilirler.

Yönetim ve Değerlendirme

Çocuk bölümü yönetiminin, kütüphane işlemlerinin planlanması sürecine katılımı önemlidir. Böylece kütüphanenin uzun vadeli planlarında ve tüm hedeflerinde çocuk bölümleri desteklenmiş ve bir farkındalık yaratılmış olur. Güvenilir performans bilgileri, toplumun tüm kesimlerine sunulan hizmetlerin değerlendirilmesi ve gelişimi için gerekli bir araçtır: Düzenli olarak koleksiyon istatistiklerinin ve anekdotların³ tutulması, hesap verilebilirliği gösterir ve ayrıca ileriye dönük yönetim kararlarında ve planlamada yardımcı olur. Halka daha iyi hizmet vermeye yönelik olan yetenekleri güvence altına almak, sürekli personel gelişimini sağlamaktadır.

Ayrıca, kütüphane hizmeti verilen bölgenin kültürel çeşitliliğini gösteren istatistiklerin toplanması da çok önemlidir.

Bütçe

Ana bütçe, halk kütüphanelerinden sorumlu yerel veya ulusal devlet yönetiminden ya da toplumun her kesimini temsilen STK'lar ve benzeri topluluklardan sağlanmalıdır.

Tamamı ana bütçe ile karşılanamayan bebek programlarına yönelik kitaplar alınması ve ulusal okuma programları gibi ek hizmetler sunmak için tamamlayıcı finansman aranmalı ve kabul edilmelidir.

³ Anektot, *söylenti, delil* ya da *kayıt altına alınmayan bilgi gibi gayri resmi yolla toplanan bilgi* anlamında kullanılmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontrol Listesi

İyi bir kontrol listesi, değerlendirme boyunca, her bir kutu içerisinde, ay ve yılı seçip, ilerleme durumunuzla eşleştirmektir. Örneğin, kütüphanenizin misyonunda bebekler ve çocuklar için “gereksinimlerin belirlenmesi” ifadesi varsa, bu ifadeyi “2007” yılı için seçebilirsiniz.

Hizmete tabi gruplar; BEBEKLER, 1-3 YAŞ ARASI ÇOCUKLAR, ebeveynler, aileler, bakıcılar ve çok küçük çocuklarla çalışanlar.

Tüm Halk Kütüphanelerinin Yapması Gerekenler

1. Çocuklara yüksek nitelikli hizmet, erken öğrenmeyi teşvik, aile eğitimi, yaşam boyu öğrenme, bu hizmetlerin önemini anlama, eşit yaklaşım, yetişkinlere yönelik hizmet **sağlamak için çaba gösterme**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

2. BEBEKLER (0 – 12 ay) ve ÇOCUKLARA (1 – 3 yaş) yönelik hizmetleri misyona **dahil etme**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

3. Kütüphane kartı ve diğer ayrıcalıkların edinilmesi için **kolaylık sağlama**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

4. Kütüphane içerisinde okuyucuların kendi kendilerine kaynaklara erişmelerini sağlayan **anlaşılır** yazılı ve fotoğraflı işaretler yerleştirme

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirilmede</i>

5. Mobil ve gezici hizmetler de dahil olmak üzere, tüm hizmet birimlerinde bebekler ve çocuklar için olan kaynaklara ayrılmış alanların açıkça **tanımlanması**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirilmede</i>

6. Tekerlekli sandalye kullananlar, bebek arabası, puset...v.b. için kütüphane binalarının **uygun duruma getirilmesi**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirilmede</i>

7. Okuyucu sayısını artırma hedefine yönelik olarak, kullanıcıların okur yazarlık durumunu destekleyici materyallerin **seçimi** ve sağlanması

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirilmede</i>

8. Erken dönem gelişim ve öğrenimine uygun, güvenli ve rahat bir ortam **sağlama**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

9. Yaş gruplarına uygun oyuncak, basılı kaynak, multimedya, yeni teknolojiye uyumlu araçları içeren değişik formatlarda materyal **sağlama**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

10. Engel durumlarına bakılmaksızın tüm gruplar için erişebilir materyal ve hizmet **sağlama**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

11. Diğer hizmetlerin yanında okuyuculara **sürekli** referans ve danışma hizmeti veren yeterli sayıda çalışan bulundurma

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

12. Güncel eğitim olanakları ve eğitim programlarından **sorumlu** olma

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

13. Kütüphane koleksiyonu oluşturulması ve hizmet planlaması sırasında kullanıcıların farklı dil ve kültür gereksinimlerinin farkında olma ve **dikkate alma**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

14. Mevcut okuyucuların kütüphaneye sürekli gelmesini sağlamak için, yaş gruplarına uygun, günün değişik saatlerinde ve haftanın belirli günlerinde program ve etkinlik **sunma**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

15. Toplumun her bir bireyinin dikkatini kütüphane hizmetlerine çekecek, bilgilendirici el ilanları **hazırlama**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

16. Bu yaş grubu için en iyi sosyal tesisleri, hizmetleri ve olanakları sağlamak için diğer toplum grupları ve kurumlar ile işbirliği **geliştirme**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

17. Ebeveynlik becerileri, ana okuluna hazırlama vb. konular ve ilgi duyulan çeşitli alanlarda bilgi ve becerileri gelişimine yönelik, konularında uzman konuşmacıları **davet etme**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

18. Kütüphanelerin eğlence ve öğrenme için sık sık gidilecek yer olarak görülmesi konusunda **aileleri ve bakıcıları teşvik etme**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

19. Zengin ve davetkar toplum kaynakları olarak halk kütüphanesi değerlerinin,sözlü basın da dahil olmak üzere web sayfası ve diğer kanallar aracılığı ile toplum dilinde **kamuoyuna duyurma**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

20. Ebeveynler ve bakıcılar için güven ortamı inşa etme ve problem çözme becerilerine yönelik resmi olmayan toplantılar ve tartışmalar düzenleme konusunda **teşvik etme**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

21. Tüm kullanıcıların kültürel gereksinimini karşılamak için, toplumun kesimlerini yansıtan, yetkin, duyarlı ve kültürel çeşitliliğe sahip **kendini adanmış** çalışanlar

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

22. Personelin hesap verebilirliğini sağlamak için değerlendirme ölçütlerine **sahip olmanın** yanında, toplumun tüm kesimlerine mükemmel hizmet götürme anlayışını destekleyici çalışanların deneyimlerini geliştirici fırsatlar sunma

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

23. ÜCRETSİZ bir kütüphane için yeterli bütçe oluşturma **çabası**

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

24. Dünyanın dört bir tarafında gerçekleştirilen en iyi uygulamaları **takip etme** ve kütüphanenin yararına olan yeni fikirleri uygulama

<i>Kütüphane Bu Süreçlerin Neresinde?</i>			
<i>Gereksinimlerin belirlenmesinde</i>	<i>Planlama aşamalarında</i>	<i>Mevcut uygulamada</i>	<i>Başarı ve değerlendirmede</i>

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Örnek Uygulamalar

Amerikan Kütüphane Derneği'nin alt şubeleri olan Halk Kütüphanesi Derneği ve Çocuk Kütüphanesi Derneği, ebeveynlere ve bakıcılara yönelik bir dizi atölye çalışması geliştirmiştir. Çocuklarının ilk öğretmenleri olarak hassas bir rol üstlendikleri konusunda eğitmek için halk kütüphanelerinin bütün araçları sunulmuştur. Erken okur-yazarlık ve beyin gelişimi üzerine yapılan araştırmalar kullanılarak *Her Çocuk Okumak İçin Hazır @ kütüphaneniz (Every Child Ready to Read @ your library)* girişimi başlatılmıştır. Bu girişimin amacı, halk kütüphanelerini, kararlılıkla sürekli eğitimin bir ortağı yapmaktır. Kütüphane, kaynakları kullanılabilir pek çok topluluktan biridir. Başka bir deyişle ebeveynlerin, bebeklerini ve küçük çocuklarını getirebilecekleri, etkinliklerin olduğu, oyuncakların ve kitapların bulunduğu davetkar yerlerdir. www.ala.org/alsc

Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan **halk kütüphaneleri**, *Öğrenmeye Hazır (Ready to Learn)* girişimini teşvik etmek amacıyla yerel yayın istasyonları ile işbirliği yapmaktadır. Birleşik Devletler Eğitim Birimi tarafından finanse edilen girişim, yaşları 2 ve üzeri olan, okumaya hazır çocuklara yardım etmek amacıyla cazip televizyon ve diğer elektronik programları yapmaktadır. *Aslanlar Arasında (Between the Lions)* ve *Susam Sokağı (Sesame Street)* gibi sevilen televizyon programları, bu işbirliğinin birer örneğidir. 2007-2008 yıllarında *Kelime Dünyası (WordWorld)*, *Martha Konuşuyor (Martha Speaks)* ve *Elektrik Şirketi (The Electric Company)* gibi yeni programlar başlatılmıştır. Televizyon birçok çocuğun yaşamında büyük yer işgal etmektedir. Bu girişim, çok küçük çocuklar, ebeveynleri ve bakıcıları için mevcut olan seçeneklerin niteliğini artırmaktadır. www.pbs.org/readtolearn

Medvescak Halk Kütüphanesi (Zagreb Şehir Kütüphaneleri, **Hırvatistan**), bölgesinde yaşayan halka programlarını geniş bir yelpazede sunmaktadır. Bu programlar, bebekler, 1-3 yaş arası çocuklar ve ebeveynleri için haftada beş kez düzenlenen, birlikte oynama etkinliklerini içerir. Bu etkinlikler arasında öykü anlatımı, günlük oyuncak ödünç verme hizmeti, üç yaşın altındaki çocuklar için büyük resimli kitap koleksiyonu, ebeveynler için güncel eğitici kitap ve dergi koleksiyonu, psikologlar, pedagoğlar ve doktorlar tarafından verilen konferanslar, atölye çalışmaları ve çocukların tüm etkinliklerine ebeveynlerin dahil edilmesi yer almaktadır. Bebekler ve ebeveynleri için oluşturulan özel program 1993 yılında başlamıştır. www.knjizmed.hr

Hırvatistan Kütüphane Derneği Çocuk Bölümü, *Erken yaşlardan itibaren okuma (Read them from the earliest ages)* projesi üzerinde üç yıl çalışmıştır. Yerel halk kütüphanelerinde çalışan çocuk kütüphanecileri, gündüz bakım merkezlerini ziyaret ederek, buradaki personel ve çocukların ebeveynleri ile erken okuryazarlık, doğumdan itibaren çocuğa okumanın önemi, sesli okuma yöntemleri ve güncel, nitelikli resimli kitaplar gibi konularda sohbetler gerçekleştirmişlerdir. Eğitimciler ve ebeveynler için bilgi ve eğitim materyalleri sağlanmış, ayrıca online yayınlanmıştır. http://www.hkdrustvo.hr/hr/strucna_tijela/17/publikacije/

Danimarka'da, **Danimarka Körler Kütüphanesi** tarafından gerçekleştirilen *Maceracı kütüphane (The adventurous library)* adlı bir halk kütüphanesi projesi vardır. Projenin hedef kitlesi engelli çocuklar ve onların aileleridir. Projenin amacı, engelli çocuklara yönelik kütüphane hizmetlerini ve onların gereksinimlerine yönelik hazırlanan programları tanıtmak amacıyla kütüphaneye davet edilmeleridir. www.dbb.dk

Rus Devlet Çocuk Kütüphanesi'nin bir yazar programı olarak başlayan, geleceğin okuyucuları eğitimi, Perm, Anadir ve diğer Rus şehirlerinde bulunan çocuk kütüphanelerinde devam etmiştir. Program, kütüphanede bebeklere ilk okuryazarlık eğitiminin oyun biçiminde verildiği haftalık toplantıları içermektedir. Onlara şiir ve öyküler okunmakta, sonrasında da okunan şiirler ve öyküler

üzerine tartışılmaktadır.. Toplantıların temaları farklıdır, örneğin; *Sonbahar, erkek ve kız kardeşler, oyuncaklarla ilgili şiirler (The Autumn, Brothers and Sisters, Poems about the Toys)* ve diğerleri. Program yazarları, projelerini L. Vigotsky ve F. Dalto'nun fikirleri üzerine inşa etmişlerdir ve kendi deneyimlerini diğer meslektaşları ile paylaşmak amacıyla makalelerini Rus dergilerinde yayımlamışlardır.

Rus Devlet Çocuk Kütüphanesi'nde 6 ay-2 yaş arası bebeklerin ve 1-3 yaş arası çocukların kütüphanede ve evde yaptıkları resimlerden oluşan, *Boyalarla oluşturulan bebekler (babies create with paint)* adlı bir sergi düzenlenmiştir. Bu proje, Uluslararası Çocuk Resim Galerisi Çocuk Evi No.29 işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Bazı genç ressamlar fırçaları, ama çoğu parmak, avuç içi, belki de vücudunun diğer kısımlarını kullanmışlardır. Proje hakkında önceden bilgisi olmadan kütüphaneye gelen bütün ziyaretçiler, resimlerin deneyimli kişilerce yapıldığını sanarak, beğeniyle izlemişlerdir. Bu sergide sadece resimler değil, ressamların çektiği fotoğraflar da ziyaretçilerin beğenisine sunulmuştur. Sergiyi izlemeye gelen her bir ziyaretçiye katılım belgesi verilmiştir. Böylelikle, ebeveynleri ile sergiye gelen bebekler, büyüdüklerinde, “yaşamlarının ilk ödülü”nü aldıklarını fark edeceklerdir.

İspanya, Katalonya bölgesindeki birçok **halk kütüphanesi okumanın doğuşu** (Nascuts per llegir) programına katılmıştır. Bu programın amacı, çocuklara yaşamın ilk aylarından itibaren okuma sevgisini özendirme, kitap dünyasında çocuklar ve yetişkinler arasında duygusal bağ kurmaktır. Ayrıca hem kitap, hem de çocuk edebiyatı ile ilgili ebeveynleri, çocuk doktorlarını, hemşireleri, kütüphanecileri, eğitim-öğretim uzmanlarını ve diğer deneyimli insanları projeye dahil etmektir. Proje, pilot plan dahilindeki belediyelerde, 2005 yılından itibaren doğan bütün küçük çocuklara yönelik olarak, 2005-2007 yılları arasında üç yıllık bir dönemde gerçekleşmiştir. <http://www.nascutsperllegir.org/>

Barselona Kütüphaneleri (İspanya) *Yeni ebeveynler için okuma klübü (Reading club for new parents)* adında bir etkinlik düzenlemektedir. Bu etkinlik ile çocuklara okuma zevkini öğretmek ve ebeveynlerin kitaplara erişmelerini sağlamak amaçlanmıştır. Bu fikir, ebeveynlere, küçük çocukları hedefleyen edebiyat kitapları hakkında bilgi vermenin yanı sıra, sözel oyunlar ve geleneksel “kucak” oyunları hakkında da bilgi vermeyi amaçlamaktadır. Bu etkinlik, Barselona bölgesinde yer alan 3 kütüphanede gerçekleştirilmektedir.

Bebeklere Okuma Hizmeti (Servei de lectura a petits lectors): **Barselona İl Belediye Kütüphaneleri Ağı**'nın çoğunda (Katalonya, **İspanya**), bebeklere ve 1-3 yaş arası küçük çocuklara yönelik bölümler bulunmaktadır. Bu bölümler, çocukların, çok erken yaşlardan itibaren, okumaya olan ilgilerini uyandırmak amacıyla, yaş aralığına uygun birçok materyal içermektedir. Yine bu bölümde,, çocuklar daima bir yetişkinin eşliğinde bu hizmetlerden yararlanmaktadırlar. Daha genç olanların sorunlarını anlamak ve onlara yardımcı olmak amacıyla hazırlanan çok ilginç kitapların yer aldığı bir web sitesi bulunmaktadır: <http://www.diba.es/chilias/info/llistagues.asp>
<http://www.diba.es/biblioteques/guia/serveis/llistaserveis.asp?servei=6>

Çoğu **İsveç Halk Kütüphaneleri'nde**, engelli çocuklar için kitapların bulunduğu bir raf vardır. Bu raflar *Elma rafı (Apple shelf)* diye adlandırılmış ve bir elma ile işaretlenmiştir. Bu rafta, dil engeline yönelik imge ve resimler ile neşeli sembollerin yer aldığı kitaplar, işitme engelliler için işaret dilinin kullanıldığı video kitaplar, görme engelli çocuklar için dokunsal resimli kitaplar bulunmaktadır. Dokunsal resimli kitaplar, İsveç Kütüphanesi Konuşan Kitaplar ve Braille Bölümü tarafından üretilmektedir. *Elma rafını* bazı kütüphaneler, çocuklar için pedagojik oyuncakları sergilemek amacıyla kullanmaktadır. Kültür İşleri İsveç Ulusal Konseyi, kendi elma rafını oluşturmak isteyen kütüphaneler için kılavuzlar yayınlamıştır.

Kopenhag, **Danimarka**'da bulunan **Nørrebro Kütüphanesi**, Eylül 2004 yılından itibaren şehrin çok kültürlü bölgesinde yaşayan çocuklar ve ebeveynler için, dil uyarımı projesi üzerinde çalışmıştır. Kütüphane, doğumdan itibaren okula başlayıncaya kadar, dil ve konuşma konularında daha iyi bir gelişme için ortak kültürel anlayış oluşturma isteğini kişisel temas yoluyla ve aileleri dört kez ziyaret ederek bildirmiştir. Projenin ilk sonuçlarına göre, kütüphanenin ziyaretçi sayısında önemli ölçüde artış kaydedilmiştir. Proje, iki dilli ailelerle çalışma konusunda yeni fikir ve modellerin geliştirilmesine yönelik geniş bir ekip çalışması gereksinimi doğurmuştur. Proje uygulamasının ilk yılında, Kütüphane Kurulu Kalkınma Fonu maddi katkı sağlamıştır.. Proje, kütüphanenin kendi kaynakları ve Entegrasyon Bakanlığı'nın mali desteği ile, kütüphane hizmetlerinin doğal bir parçası olarak devam etmektedir. www.sprogporten.dk

Hollanda'da **halk kütüphanelerinde**, okuma ve dil becerilerini geliştirmeye yönelik *Bookenpret* programı uygulanmaktadır. Bu programın hedef grubu, 0 – 6 yaş grubu, özellikle eğitim düzeyi düşük yerli ve göçmen ailelerin çocuklarıdır. Sağlık bakım merkezleri, günlük bakım merkezleri, ana okulları, ilk okullar ve kütüphaneler...vb yerel kurumlar birlikte çalışmaktadırlar.. Bu kurumlardaki uzmanlar, kütüphaneciler tarafından, dil becerilerine yönelik özel yöntemler konusunda eğitilmişlerdir (Taallijn VVE). Tüm yaş grupları (0-2, 2-4, 4-6) için çocuk merkezlerinde ve evde, özellikle çocukların gelişimini sağlayıcı materyallerin kullanıldığı etkinlikler bulunmaktadır. Resimli kitap koleksiyonu, ana okullarında ya da günlük bakım merkezlerinde bulunmaktadır. Böylece, aileler düzenli olarak ödünç alıp kullanabilmektedirler. Resimli kitapların okunması, şarkıların ve sesli okumaların uygulaması konusunda okunacağı hakkında aileler eğitilmektedir. Kütüphanede bazı çalıştaylar, örneğin kahve içme toplantıları düzenlenmekte, bu toplantılar sonucunda aileler aylık olarak, küçük kitaplar, kukla, uçan cisimler...gibi yeni materyaller almaktadırlar.

www.bookenpret.nl

Bütün Quebec (**Kanada**) **halk kütüphanelerinde**, ailelerin yeni doğan bebeklerini kütüphaneye kaydettirmelerini teşvik için, *Bebek için kitap (Book for baby)* programı bulunmaktadır. Kaydolduktan sonra ailelere, küçük çocuklar için kitap, okuma ipuçları ve yeni bebek sahibi olmuş ailelere yönelik çıkan güncel bir dergi içeren hediye çantası verilmektedir. Bu program, yeni bebek sahibi olmuş ailelerin, kütüphanenin sunduğu hizmetlerden haberdar olması ve kütüphaneye katılmalarına olanak sağlanması bakımından çok başarılıdır.

Quebec'de (**Kanada**) **Communication-Jeunesse** tarafından geliştirilen *Toup'tilitou* programı, 0-5 yaş arası çocuklara okuma ve yazma alışkanlığı kazandırma amacı gütmektedir. Bu programın özellikleri: Oyun vurgusu ve eğlenceli keşif; doğumdan itibaren kitapların elle hissedilmesini özendirme; çocuğun kitaplarla oynayacağı elverişli bir okuma ortamı yaratma ve kitaplar ile çocuk arasında bir ilişki oluşturma. *Toup'tilitou* programı, sunum kitapları ve çocuk edebiyatı konusunda çalıştayları, yılın ödülünü almış öne çıkan kitapları, kütüphanelerde öykü zamanı sunumları ve önerilen etkinlikleri, kitap fuarları ve diğer edebi etkinlikleri kapsamaktadır.

Hamilton Halk Kütüphanesi (Ontario, **Kanada**) zengin okuma ortamı, insanların toplantı yapabilecekleri odalar ve genç ailelerin gidebileceği yerler sunmaktadır. Kütüphanenin oyun köşesine, bilişsel ve motor becerileri geliştirici, erken okur-yazarlığı özendirici oyuncaklar yerleştirilmektedir. Kütüphanenin her bir şubesi, çocukların gelişimi ve büyümesi konusunda, aileleri bilgilendirici nitelikte bir koleksiyonuna sahiptir. Kütüphanenin programlarından birisi olan *Bebekler İçin Öykü Zamanı (Story Time for Babies)* etkinliği, haftalık olarak gerçekleştirilmekte ve doğumdan itibaren bütün çocuklara hitap etmektedir. Amerikan Kütüphane Derneği tarafından geliştirilen *Her Çocuk Okumaya Hazır @ Sizin Kütüphaneniz (The Every Child Ready To Read @Your Library)* girişimi, Öykü Zamanı programları ile birlikte yürütülmektedir. Bu işbirliğindeki temel yaklaşım, sorunsuz erken okur yazarlık başarısı için gerekli olan beceriler ile iyi kitaplar arasında bağ kurmaktır. Kütüphane, Hamilton'nun farklı kesimlerine uzanarak o bölgedeki anne ve

bebek grupları için tekerlemeler, öyküler ve şarkılar sunmaktadır. Yeni çocuk sahibi olmuş tüm anneler hastanede bir hemşire tarafından ziyaret edilmektedir. Bu ziyaret sırasında anneler, *Bebeğine Kitap Oku* adlı bir kitap çantası ve gelişim/sağlık bilgileri almaktadırlar. Bunların yanında yeni doğan bebeklerini kendi yerel kütüphanelerine kayıt ettirirken ücretsiz karton kapaklı bir kitap alacakları bilgisi de verilmektedir.

<http://www.myhamilton.ca/hamilton/LibraryServices/>

Kitaba Başlangıç (Bookstart) (Birleşik Krallık), *Booktrust* hayır kurumu tarafından işletilen, dünyada ilk ulusal bebek kitabı verme kurumudur. *Kitaba Başlangıç (Bookstart)* 1992'de 300 bebekle başlamış, 2001'de, bir milyonun üzerinde bir sayıya ulaşmıştır (Bookstart Ortaklık Raporu, 2003). Bu program, halk kütüphaneleri, il ve ilçe eğitim müdürlükleri, sağlık merkezleri gibi pek çok ajansın birlikte çalışması ile yürütülmektedir. . Bu ajanslar, her bebeğe ücretsiz kitap paketleri, bakıcılar ve aileler ve sosyal dışlanmışlık yaşayan topluluklar için rehberlik materyalleri sağlamaktadırlar. *Kitaba başlangıç paketi*, genellikle 7-9 aylık bebekleri sağlık kontrolüne gelen sağlık görevlileri tarafından ailelere verilmektedir. Bez bir çantadan oluşan bu paket içinde iki adet karton kapaklı kitap, bir adet tekerleme kitabı, nitelikli bebek kitapları listesi ve kitap önerileri, kütüphaneler hakkında bilgi ve kütüphane üyelik daveti bulunmaktadır. Şiir ya da öykü zamani gibi resmi olmayan etkinlikler de sunulmaktadır. İngiltere'de, 2006 yılından bu yana ek olarak iki paket türü daha uygulanmaktadır; -18 aylık çocuklar için *Kitaba Başlangıç Artı (Bookstart Plus)*, 3 yaşındaki çocuklar için *Hazine Sandığı (My Bookstart Treasure Hest)*,.

www.bookstart.co.uk

Kitaba Başlangıç Kampanyası (Bookstart Campaign), örnek proje olarak, 930 bebekle Nisan 2003'de **Güney Kore**, Seul Junrang Halk Sağlığı Merkezi'nde başlamıştır. *Kitaba Başlangıç Kampanyası (Bookstart Campaign)*, ilk kez Birleşik Krallık'da 1992'de geliştirilmiş ve dünya genelinde 10'dan fazla ülkeye yayılmıştır. Bu kampanyanın Koreli'lere tanıtılması amacıyla, *Kore Kitaba Başlangıç Komitesi (Bookstart Committee of Korea)* adında özel bir organizasyon kurulmuştur. Daha sonra, örnek çalışmaları ve deneyimleri üzerinde görüş alış verişi yapmak için Birleşik Krallık'tan ve Japonya'dan uzmanlar davet edilmiştir. Ağustos 2004 itibariyle, bir çok özerk kamu kuruluşu ve halk kütüphaneleri, aktif olarak, *Kitaba Başlangıç Kampanyası'na (Bookstart Campaign)* katılmıştır. Örneğin: Junrang-gu of Seoul, Yonsu-gu of Inchon, Jung-gu of Seoul, Sunchon, Seocho-gu of Seoul, Jechon, Sokcho...v.b. *Kitaba Başlangıç Kampanyası (Bookstart Campaign)*, ilk olarak Halk Sağlığı Merkezinde bir yaşın altındaki bebeklere resimli kitap vererek başlamıştır. Bir süre sonra da, halk kütüphaneleri bu programa aktif bir şekilde katılmış ve okuma projesinin birer temsilcisi olmuşlardır.

Çocuk Kütüphanesi ve Edebiyatı Seul Topluluğu (Seul Kore) tarafından *Güzel Öykücü Nine Proje Çalışması (Beautiful Granny Storyteller's Workshop Project)* planlanmış ve *Seul Kadınlara Yardım* kuruluşunca desteklenmiştir. Bu çalışma, 2004 tarihinde başlayan üçüncü projedir. Bu çalışmada ninelere, uygulamalı öykü okuması, sesli okuma, çocuk şarkıları ve diğer şarkı türleri öğretilmekte ve uygulaması yapılmaktadır. Bu eğitimden sonra nineler, kütüphanelerde, ana okullarında, okullarda, halk eğitim merkezlerinde...vb. öykücü olarak gönüllü çalışma şansına sahip olmaktadır. Masallar, resimli kitaplar ve öyküler sayesinde YAŞLILAR ve GENÇLER bir araya gelmekte ve kendi aralarında oyun oynayıp sohbet edebilmektedirler. Ayrıca, bu gönüllü nineler, kütüphanelerde öykü okuma zamanında, öykü okudukları çocukların birer ailesi olurlar. Bundan dolayı pek çok kütüphane, özellikle aileler ve çocukları için öykü okuyabilecek destekçiler/gönüllüler ile çalışmaya başlamıştır.

Sağlık Bakım Merkezleri Projesi (Project Health Care Centres) 1991'de Bærum Kütüphaneler (Norveç) girişimi olarak başlamıştır. Bu girişimin amacı, **Bærum Belediyesi** sınırlarında yaşayan, çocuk bekleyen ailelere çocuk sahibi azınlık ailelerine, gençlere ve sağlık bakım merkezlerinden yararlanan hamile annelere, dil gelişiminde önemli olan çocuk kitapları hakkında bilgi vermektir.

2002 yılında kütüphaneler ve sağlık merkezleri, yönetim düzeyinde, kalıcı bir anlaşma ile bu girişimi devam ettirme kararı almışlardır. 9-10 aylık çocuklar ile aileleri kütüphane hizmetlerinden haberdar edilerek sağlık bakım merkezleri ve kütüphaneler arasındaki işbirliği devam ettirilecektir. Bu konu, çocukların sağlık kontrolleri sırasında vurgulanmaktadır. Sağlık merkezi çalışanları, sağlık kontrollerini yaptıkları 9-10 aylık ve 2-4 yaş çocuk sahibi ailelere, düzenli olarak, kütüphane tarafından hazırlanan kitapçıklar ve materyallerle destek olmaktadır. Sağlık merkezi çalışanları, ebeveynlere, çocuklarına okumanın önemi hakkında kütüphanenin neler sunduğunu hatırlatmaktadır.

Dünya genelinde çocuklara yönelik hizmetler sunan pek çok farklılıkta **Gezici çocuk kütüphanesi** vardır. Aşağıda sunulan üç örnek dikkat çekicidir:

Norveç, Soria Moria’da, içinde öykü anlatma koltuğu, hayalet kahramanlar ve kuklalar bulunan çok renkli bir taşıma aracı çocuklar için hizmet vermektedir. Bu araç okulları, oyun gruplarını...vb ziyaret etmektedir ve haklı olarak 2005 IFLA özel ödülünü kazanmıştır. Bu araçta, kukla gösterilerinin yanısıra, hayalet öyküleri anlatırken hayalet gibi giyinen ve dans eden coşkulu kütüphaneciler çalışmaktadır. Bu olağanüstü bir sosyal hizmettir.

Tampere’den (**Finland**) **Netti Nysse**, iki araç ile sağlanan yaratıcı bir mobil kütüphane hizmetidir. Güçlü bir bilişim ve teknoloji alt yapısına sahip bu araçlar, genel olarak halka, ama özellikle çocuklara hizmet etmek içindir. Arkasında bir çocuk bölümü bulunan, büyük bir otobüstür.

Birmingham Halk Kütüphanesi (UK) çocuklar için çok ünlü bir gezici kütüphane aracına sahiptir. Bu araç, 15 yıldır daha çok Birmingham’ın sosyal hayatı dışında kalmışların hizmetinde olmasına rağmen kusursuz bir şekilde hizmet vermeye devam etmektedir. Norveçli kütüphaneciler gibi, bu gezici kütüphanede de, okuyucularla duygusal bağlar kurabilen, coşkulu çalışanlar görev yapmaktadırlar. Bu hizmet, okullar, oyun grupları, toplum merkezleri ve özel toplumsal olaylarda verilmektedir. Bu araç iki kez *UK Mobilemeet* ödülünü kazanmıştır.

Bazı **Afrikalı** yayıncılar, okuma eksikliğinin üstesinden gelmek için, bebekler ve 1-3 yaş arası çocuklar için uygun okuma materyallerinin halk kütüphanelerinde bulunması için çaba göstermektedirler. Örneğin Ivory Coast’da Nouvelles Editions Ivoiriennes ve **Benin**’de Ruisseaux d’Afrique, çocuklar için çok sayıda kitap yayınlamışlardır. Ama en yaratıcı fikir, ince kağıtlardan yapılan, **Mali**’de oluşturulan ve basılan, **Mali Halk Kütüphaneleri**’nde bulunabilen ve 1-3 yaş arası çocuklar tarafından okunabilen “pagne-livres” kitaplarıdır. Malili çocuk isimlerinden oluşan ve Banaman dilinde resimlerle açıklanan bir alfabe kitabı CEBA tarafından yayınlanmıştır. Malira Derneği, yakın bir zamanda “1,2,3” adlı sebzeleri ve isimlerini gösteren, üçüncü bez kaplı kitabını 4 Mali dilinde yayımladı. Ayrıca bu kitap, Timbuktu bölgesindeki iki köy kütüphanesine gelir getirmesi amacıyla Fransa’da satılmaktadır.

www.malira.org

Tokyo’nun (**Japonya**) kenar mahallesinde bulunan, **Urayasu Halk Kütüphanesi** 6-14 aylık ve 15 ay üzeri bebekler ve 1-3 yaş arası çocuklar ile aileleri için *Bebeklerle Eğlenceli Ninniler (Enjoying Nursery Rhymes with Babies)* adında bir program sunmaktadır. Bu program, sesli tekerleme ve resimli kitap okuma gibi etkinlikler içermekte ve ayda bir kez düzenlenmektedir. Kütüphaneciler şehirdeki günlük bakım merkezlerini ziyaret etmektedirler ve bazı ana okullarında benzer hizmetleri vermektedirler. *Kitaba Başlangıç Resimli Kitap Programı (Bookstart Picture Book Program)* ayda bir kez, katılımcılara kolaylık sağlamak için çeşitli yerleşim alanlarında gerçekleştirilmekte ve 5 aylık bebekler ve ebeveynleri için sunulmaktadır. Bu program, Urayasu halkının işbirliği ile devam ettirilmektedir. Urayasu Halk Kütüphanesi, *Aileler ve Çocuklar için Resimli Kitaplar (Picture*

Books for Parents and Children) adı altında başka bir program daha sunmaktadır. Bu kütüphane, Japonya'da çok üst düzeyde hizmet vermesiyle ünlüdür.

Japonya'da, 1,840 yerel yönetimden, 597 tanesinde *Kitaba Başlangıç Programı (Bookstart Program)* bulunmaktadır. Yerel toplulukların birçoğunda kütüphaneciler, sağlık kontrolleri sırasında bebekler için ücretsiz resimli kitaplar vererek kitap tanıtımı yapmak amacıyla sağlık merkezlerini ziyaret etmektedirler. Buna karşılık Urayasu Belediyesi, bebekler ve ebeveynler için kütüphanelerde hizmet sunmaktadır. Halk kütüphaneleri genellikle gönüllülerle işbirliği yapmaktadır ancak Urayasu Halk Kütüphanesi bebekler ve 1-3 yaş arası çocuklar için, bütün hizmetlerini kütüphaneciler aracılığıyla sağlama özelliğiyle eşsizdir.

Osaka Belediyesi Merkez Kütüphanesi, Tokyo'dan sonra Japonya'nın en geniş ikinci bölgesinde bulunmaktadır. Bu kütüphane *Öykü Anlatma Beşiği (Story-telling Cradle)* adlı bir program sunmaktadır. Bu program, 5-12 ay arası bebekleri ve 12-25 ay arası çocukları olan önceden kayıt yaptırmış, en fazla 15 aile ile birlikte etkileşimli tekerleme oyunlarını ve sesli resimli kitap okuma etkinliklerini kapsamaktadır. En fazla 2 yaşa kadar çocuk sahibi olan ebeveynlere resimli kitaplar, el oyunları, tekerlemeler ve ritim oyunları ile etkinlikler sunan ve ayda iki kez düzenlenen *Karahindiba (Dandelion)-Çocuklar ve Ebeveynler için Oyun Alanı* adı altında başka bir program da yer almaktadır. Bu programa ön kayıt yaptırmaksızın herkesin katılımı mümkündür. Hemşireler gibi nitelikli gönüllüler kütüphaneciler ile işbirliği yaparak, ebeveynlere küçük çocukları ile tekerlemeleri ve kitapları kullanarak nasıl etkileşim içinde olacaklarını anlatırlar. Japonya'da bebeklere ve 1-3 yaş arası çocuklara yönelik kütüphane hizmetleri 1980'li yıllarda *sağlık merkezi kütüphaneleri* adıyla başlamıştır. Günümüzde ise, Birleşik Krallık'ta 2000 yılında başlatılan *Kitaba Başlangıç (Bookstart) Kampanyası'nı* takiben artan bir ilgiyle devam etmektedir. Örneğin, aynı yıl Çocuklar için Ulusal Kitap Okuma Yılı ilan edilmiş ve 2001 yılında da *Çocukları Okumaya Teşvik Kanunu* çıkarılmıştır.

Son on yılın halk kütüphaneleri stratejisinin **Kübalıca** adı olan *Bebeteca*, 1-3 yaş arası çocuklar, gençler (5-12 yaş civarı) ve aileleri için yeni alanlar ve yeni hizmetler geliştirme projesidir. Bu programdaki en önemli amaç ailelerin, her çocuğun belli bir oranda yaratıcılığa sahip olduğunun farkına varmasını sağlamaktır. Kütüphaneciler, yaratıcı etkinlikler sunarak bir çocuğun gelişiminde yaratıcı ifadenin önemini anlaşılması için ailelere eğitim vermektedirler. Ayrıca öykü okuma, oyun kurma ve sanatsal materyallerin kullanımı gibi yaratıcı etkinlikler için gereksinimleri olan fırsatları sunmaktadırlar. Kütüphaneciler, ailelere, ileride çocuklarının okumayı seven bireyler olmalarına katkı sağlayacak doğru kitap seçimi ve sesli kitap okuma yöntemleri hakkında yol göstermektedirler.

Araştır: Bebeteca program nacional lectura Cuba

Bebekler kitapları sever (Babies love books), **Almanya'da, Würzburg Halk Kütüphanesi'nin** yürüttüğü bir programdır. Her hafta, anneler çocuklarıyla birlikte bu programa katılmak için kütüphaneyi ziyaret etmektedirler. Kütüphane 0-3 yaş arası çocuklarla birlikte öykü okuma, oyun ve şarkı söyleme etkinlikleri düzenlemektedir.

www.stadtbuecherei-wuerzburg.de

Paris (Fransa) çocuk kütüphanecileri, Alix Romero adlı ressamla birlikte *Öykü Ağacı (L'arbre à histoires)* tasarlamışlardır. Öykü Ağacı 1.50 m. yükseliğinde ahşap bir yapıdır. Üzerinde küçük evlere benzeyen 10 adet plastik kutu yer almaktadır. Her kutuda küçük çocuklara yönelik bir öyküye ilişkin oyuncak figürler ve objeler bulunmaktadır. Bu figürler ve objeler kütüphaneden dışarı çıkarılabilmekte ve değiştirilebilmektedir. Yazarlar ve öyküler arasında Helen Oxenbury, John Burningham, Mary Wabbes, Michel Gay, *Goldilocks ve Üç Ayılar (the Three Bears)* vb. bulunmaktadır. Önce kütüphaneci, 1-3 yaş arası çocuklar ve onların ebeveynleri ile bakıcılarından oluşan küçük bir gruba kitabın resimlemelerini ve figürlerini göstererek okumaktadır. Yaşama dair

resimlemeleri görmek, daima çocukları büyülümektedir. Çocuklara öykü okunduktan sonra, herbirine kitabın bir kopyası ile değişik figür ve objeler verilmektedir. Genellikle, etkinliğin sonunda dikkatlerini çeken obje kitap olmaktadır. Bu, geleneksel öykülere aşına olmayan çocuk ve yetişkinler için iyi bir kitap ve öykü tanıtım yöntemidir.

Bebek Kütüphanesi 2.0 (The Baby Library 2.0) programı, IFLA Çocuk Bölümü Daimi Komitesi'ndeki tartışmalardan esinlenerek oluşturulan ve **Danimarka Kütüphanesi** (Flensburg, Almanya) tarafından 2007 yılında başlatılan yeni bir etkinliktir. Program, her Çarşamba 2 saat süreyle uygulanmaktadır. Almanya'da, küçük çocukları ile en az 3 yıl birlikte olan annelerin bir araya gelerek bilgi ve deneyimlerini paylaştığı mekan olma özelliği ile kütüphanelere yoğun talep vardır. Bütün kütüphane etkinlikleri için aynı araç-gereç kullanılmaktadır ancak gerektiğinde özel bebek oyuncakları ile dolu el arabası ve kalın bir halı eklenebilmektedir. Yetişkinler için kahve, çocuklar için meyve suyu sunulmaktadır. Programın içeriği şu biçimdedir: Basit şarkılardan oluşan kısa bir tanıtım, çocuk bakımı ile ilgili nitelikli web sitelerinin tanıtımı, masa oyunları, yetişkinler için yeni roman ve dergi tanıtımları, bebekler için müzik CD'leri ve aile gezileri için öneriler. Planlama aracı olarak bir web günlüğü (blog) kullanılmaktadır. Bu web günlüğü (blog), her sunuma göre güncellenmektedir. Örneğin anaokullarında ebeveynler için düzenlenen toplantılardaki sunumların birleştirilmesi ya da uzun sunumların birbirine bağlanması gibi değişiklikler web günlüğü (blog) aracılığı ile duyurulmaktadır. www.babybiblioteket.blogspot.com

“Bir hediye aracılığı ile okuma sevgisi öğrenimi: Öykü okuyan bir yetişkin” Pediyatrik Kültür Derneği, **İtalyan Kütüphaneler Derneği** ve Çocuk Sağlığı Merkezi tarafından 1999 yılından beri desteklenen İtalyan ulusal projesi (*Nati per Leggere*)'nin hedefidir. Projenin amacı, sesli okuma ve çocuğun yaşamının ilk yıllarından itibaren aile ile birlikte okuma yoluyla erken okur-yazarlığı teşvik etmektir. Bu durum, bebeğin mutluluğunu sağlamak, dil gelişimini teşvik etmek ve ebeveynler ile çocuklar arasında yakınlık kurmak için bir fırsattır. Halk sağlığı pediatristleri, çocuk ziyaretleri sırasında, 6 aydan 6 yaşına kadar sesli okumanın önemi konusunda velilere rehberlik etmeleri için eğitilmiştir. Mümkün olduğunca, her ziyarette çocuklara yeni kitap verilmekte ve veliler kütüphaneye davet edilmektedir. Tüm ülke çapında birçok kütüphane, bebeklerin ilk doğal okuma deneyimlerini farklı etkinlikler ile beslemek için ebeveynlere ve çocuklara yönelik hizmetlerini, kitap koleksiyonunu ve etkinliklerini artırmıştır. Sesli kitap okuma ve gelişimsel olarak bebeklere uygun kitapların paylaşılması, Brescia'da üretilen “*İlk Kitap Bildirgesi*”nde vurgulanmıştır. http://www.provincia.brescia.it/biblioteche/bibliografienpl/primo_libro.pdf
www.natiperleggere.it

Almanya Brilon Halk Kütüphanesi'nde, Ocak 2006'da “*Kitaba Başlangıç (Bookstart)*” programı başlamıştır. Kütüphane, okuma sevgisi oluşturmak, ilham vermek ve uyarmak için yerel hastane ve çocuk doktorları ile yakın işbirliği içindedir. Bu kapsamda, her anne *büyüyen çocuklar için okuma merdiveni* diye adlandırılan ücretsiz iki kitap paketi almaktadır. İlk paket, bebeğin doğumundan kısa bir süre sonra, hastanede, hemşire tarafından ikinci paket ise, çocuk 2 yaşında iken çocuk doktoru tarafından verilmektedir. Almanya'da 150'den fazla topluluk, erken kitap paylaşımı fikri olan okuma merdivenini desteklemektedir. Okuma merdiveni, 10 yaşına kadar olan çocuklar için ölçüm yapan sert plastik bir çubuktur. Bu çubuk, doktorların ve çocuk terapistlerinin bekleme salonlarında, anaokulları, ilkokullar ve halk kütüphaneleri gibi halka açık yerlerde asılıdır. Okuma merdiveni, çocuğun yaşına göre, ebeveynlere çocuklarının erken okuma gelişimlerini nasıl destekleyecekleri konusunda temel bilgileri vermektedir. Ayrıca, kitap önerilerinin bulunduğu küçük bir broşür verilmektedir.

www.leselatte.de

www.buecherbabys.de

www.stadtbibliothek-brilon.de

Birleşik Devletler'deki halk kütüphanelerinin ebeveynlik ve aile okur-yazarlığı bölümleri, ebeveynlerin yeni sorumlulukları konusunda yardım alabileceği kitaplardan oluşan bir koleksiyona sahiptir. Bu bölümdeki kitaplar, yeni doğan çocukların aylık büyüme ve gelişim becerileri ile ilgilidir. Bazı kaynaklar da, ailedeki yeni doğmuş bebekle ilgili bilgiler, stresle başa çıkma ve yeni durumun nasıl üstesinden gelineceği ile ilgili tavsiyeler içermektedirler. Kütüphanenin bu kısmı ailelere, güncel dergileri incelemek, sağlık ocağının hazırlamış olduğu bilgilendirici kitapçıkları okumak, diğer aile ya da bakıcılarla hatta hemşirelerle aynı yaş grubu çocuklarla ilgili sohbet etmek ya da rahat bir şekilde bebeklerini beslemek için gerekli rahat oturma alanları sunmaktadır. Bu bakım ortamı, toplumun ilgisi içinde çocuğunun rahatını sağlamaya çalışan ebeveynler ve bakıcılar için güven oluşturmaktadır.

Çevirenler: Muhittin GÜRBÜZ – Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Selda EKİCİ - Orta Doğu Teknik Üniversitesi